

BARINGKUAS

REBOLUSIONARIO A DIARIO TI UMILI ITI CAGAYAN VALLEY

TAWEN 1999 BLG. 3

ISYU ITI HULIO - SETIEMBRE

LINAON

EDITORIAL:

Kablaawan ti maum-ummong a bagyo ti dangadang ti masa

1

TIGNAYAN TI MANNALON:

Nasurok 100 a tawen ti panaggamrud ti daga ken dangadang iti Hacienda San Antonio ken Sta. Isabel

5

Asi pay dagiti mannalon iti Hacienda Sandoval, awan latta't dagada

9

PASISMO: Ti kadakkelan a bunggoy ti terorista iti Daya a Cagayan

12

PAMMADAYAW:

Nadagdagsen ngem bantay Sierra Madre ti kaipapanan ti biag da Ka Mega, Ka Dayan, Ka Raffy ken Ka Ren

15

DAMDAMAG

17

SALUN-AT: Panagburis

23

SEKSION YBANAG:

Rebolusionario nga Annuttulan ta Reforma ta Davvun

24

GIMONG KEN REBOLUSION A PILIPINO, NAILADAWAN:

Maikadua a bilang

25

KULTURA: Ritmo ti Dangadang

32

KOMIKS: Tano

32

EDITORIAL

MAUM-UMMONG TI BAGYO DAGITI DANGADANG TI MASA

KASLA KIMAT KEN GURRUOD. KADAGITI BULAN TI tudtudo. Mangiparparangarang iti isasangbay ti nabileg a bagyo. Bagyo a mangmangted buteng kadagiti dasig a mananggundaway. Ti bagyo ti nabileg a dangadangtayo nga umili.

Manipud iti panid 1

KASTOY TI ARIGNA DAGITI inangaytayo a naparang a militante a tignayan masa manipud Hunio inggana't Setiembre iti Cagayan Valley. Binurak dagitoy ti "kinaulimek" a rimmingbaw iti nabayag bassiten a panawen. Napigsa a sungbattayo dagitoy iti kumarkaro a pananggundaway kadatayo.

Manipud iti dati a naliday a rupatayo a maikuskuspil, nailadawan ti pungtot ken pakinakemtayo a lumaban. Manipud iti dati a para tung-ed lattan iti pagayatan dagiti baknang ken naturay, situturedtayo a nangirupir iti kalintegang.

Iti uneg laeng ti tallo a bulan, rinibributayo a mannalon, kabataan-estudiante, propesional ken tao ti simbaan a limmaok kadagiti nagsasaruno nga aksion masa.

Rimkuas ti antipiudal a dangadang. Idi Hunio ken Hulio, ginasgasuttayo a mannalon a nangirussuat iti aksion masa. Kinontratayo ti gandat ti rehimen U.S.-Estrada nga embargoen ken gangamen dagiti suksukayentayo a daga. Naggaputayo iti Benito Soliven, San Mariano, Ilagan ken Naguilian, Cordon, Isabela; Baggao, Cagayan ken dadduma pay nga ili iti Cagayan Valley.

Dagiti dagatayo a target ti panagembargo ti reaksionario a gobierno ket sakop ti bogus a programa ti reporma ti daga daydi diktadura a U.S.-Marcos ken rehimen U.S.-Aquino. Dagiti nalalawa a daga a kas ti Hacienda San Antonio- Sta. Isabel iti Ilagan,

a dati a gangamgamen ti Anca Corporation ni Eduardo "Danding" Cojuangco. Kasta met ti Hacienda Dimson-Zulueta iti Benito Soliven, ken San Mariano.

Napaneknekan ti pigsatayo. Rugi pay laeng a buelo ti dangadang, inyatrasen ti reaksionario a gobierno ti gandatna nga embargoen dagiti dagatayo. Kongkretotayo a balligi daytoy. Ket nasursurotayo a mabalin a saan nga agbayad ti amortisasion.

Naipaduyakyak iti adu a padatayo a mannalon ken umili ti programa ti pudno a reporma ti daga ti nailian-demokratiko a tignayan. Naibulgar ti bogus a programa ti reporma ti daga dagiti reaksionario a gobierno.

Ngimmato ti mapanglaban a nakem ken talektayo iti bileg ti kolektibo ken militante a panagtignay.

Namin-adu a daras a limmawa ti impluensia ti militante a tignayantayo a mannalon.

Bimtak ti antipasista a dangadang. Idi Agosto 21 ken Setiembre 21, ginasuttayo a mannalon, kabataan-estudiante ken akintengnga a puersa ti limmaok kadagiti aksion masa iti Cagayan Valley ken iti Metro Manila.

Kadua ti nalawa a masa ti umili, sinuppiattayo ti gandat ti rehimen U.S.-Estrada a baliwan ti Konstitusion ti Gobierno ti Republika ti Pilipinas, tapno lalo a paboran dagiti agar-ari a dasig ken gangannaet, tapno lalo nga iluges ti umili.

Iti Cagayan, inimestigaran ken imbulgar ti maysa a fact-finding mission dagiti akintengnga a puersa ken estudiante ti nakaro a militarisation sadiay. Kumaro a kumaro ti panaglabsing dagiti tropa ti 41st IB PA kadagiti karbengan a pangtao idia Bagga ken Amulung.

Manipud kadagiti kolehio ken unibersidad, rimmuar met ken nagmartsatayo a militante nga estudiante. Kinontra ti panangngato ti matrikula ken panangikuspil kadagiti demokratiko a karbengan iti kampus. Ginasuttayo a nagdemonstrasion iti Commission on Higher Education iti Tuguegarao, Cagayan.

Ngem ti kadakkelan ken kalatakan nga isyu a sangsanguentayo nga umili ti Cagayan Valley ket ti panangitakder iti pagminasan ken planta ti karbon. Itakder daytoy kadagiti ili ti Cauayan, Naguilian ken Benito Soliven.

Dakkel a kalamidad daytoy para iti umili. Ngem dakkel met a "parabur" para kadagiti agtagikua a ganggannaet a kapitalista a Cogentrix of Asia ken AXIS, dagiti burukrata kapitalista iti gobierno ken Philippine National

Oil Company. Makiranud met ti narawet a lokal nga agar-ari a familia Dy.

Direkta a didigraen ti panagminas ti 27 a sibubukel a barbariotayo a mannalon ken dadduma pay nga umili. Isu ngarud nga agsag-saganatayo ita nga agrussuat kadagiti aksion protesta ken naunday a militante a dangadang. Paset ti nalawa nga intar ti umili a kontra iti panagminas ti obispo iti Isabela, dadduma pay a tao ti simbaan, lokal a pulitiko ken propesional.

Ita man laengen nga adda kastoy a nalawa ken nagsasaruno a naparang a tignayan masa iti Cagayan Valley manipud idi 1993.

Pinaneknekan dagiti panagtignaytayo ti kaadda't paborable a kasasaad tapno iyabante dagiti militante a dangadang ti masa ken armado a

dangadang. Agkomkombulsion ti agdama a sistema ti ekonomia ken pulitika. Kumaro a kumaro ti kinarigattayo a masa. Awan manamnamatayo a panaglung-aw ti biag iti babaen ti agdama a gimong ken gobierno.

Sisasagana dagiti masa nga agtignay tapno irupir ti kalintegang ken pagsayaatantayo. Adu

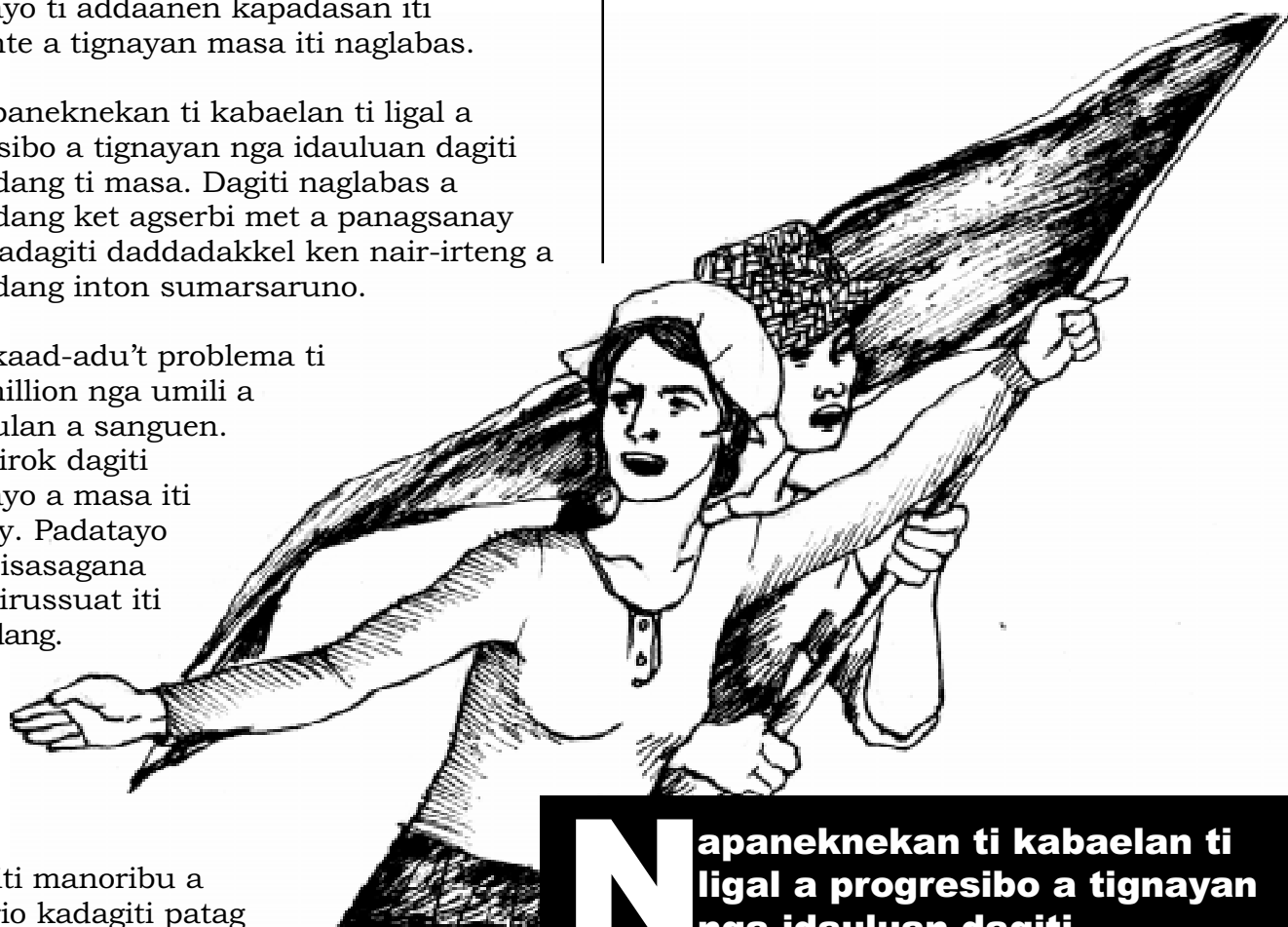

Agkomkombulsion ti agdama a sistema ti ekonomia ken pulitika. Kumaro a kumaro ti kinarigattayo a masa

kadatayo ti addaanen kapadasan iti militante a tignayan masa iti naglabas.

Napaneknekan ti kabaelan ti ligal a progresibo a tignayan nga idauluan dagiti dangadang ti masa. Dagiti naglabas a dangadang ket agserbi met a panagsanay para kadagiti daddadakkel ken nair-irteng a dangadang inton sumarsaruno.

Nakaad-adu't problema ti minilmillion nga umili a kasapulan a sanguen. Agbirbirok dagiti padatayo a masa iti tarabay. Padatayo ida a sisasagana nga agirussuat iti dangadang.

Kadagiti manoribu a barbario kadagiti patag ken banbantay. Iti aw-away man weno sentro ti ili ken ciudad.

Napateg unay dagiti naparang a tignayan masa. Masilsilpoan, maor-organisar ken mapatpatignay ti nalawa a bilang ti umili gapu kadagitoy. Nasamay a wagas dagitoy a pangibulgar ken panglaban kadagiti mananggundaway ken manangikuspil nga addangen dagiti imperialista ken agar-ari a dasig. Nalawa a bilang ti umili ti masilsilpoan ken maaw-awis ti rebolusionario a tignayan iti dalan ti nailian demokratiko a rebolusion.

Mabalin ken rumbeng a paunegen ti naparang a tignayan masa babaen iti panangisilpo iti limed a panagtignay ken armado a dangadang. Kadagiti amin a wagas ti dangadang, kangrunaan ken mapanggeddeng ti armado a dangadang. Daytoy laeng ti makarakrak iti naranggas nga armado a makinaria a pang-estado dagiti mananggundaway a dasig. Ken

Napaneknekan ti kabaelan ti ligal a progresibo a tignayan nga idauluan dagiti dangadang ti masa. Dagiti naglabas a dangadang ket panagsanay para kadagiti daddadakkel ken nair-irteng a dangadang inton sumarsaruno

makaitakder ti bileg pangpulitikatayo a mairurrurumen.

Gubat ti umili laeng ti dalan tapno naan-anay a mabalbaliwan ti bulok a sistema ti gimong. Kadaytoy laeng a maukom ti umili dagiti dadakkel nga apo't daga, burges komprador ken imperialista a nabayagen a manggungundaway, mangrangranggas, mangal-allilaw ken mangad-adipen kadatayo.

Dagiti bulan ti Hunio, Hulio ken Setiembre ket panawen dagiti "gurruod ken kimat" ti ligal a demokratiko a tignayan masa. Bayat nga umadani ti isasangpet ti milenium 2000, umadani met ti isasangbay ti nabileg a bagyo dagiti militante a dangadang. **B**

**Asi pay ni Mannalon,
Awan Latta ti Dagana**

100 A TAWEN TI DANGADANG ITI HACIENDA SAN ANTONIO - HACIENDA STA. ISABEL

Naglabasen ti tallo a kolonial a turay, 13 a presidente, ken 10 a programa ti reporma iti daga - ngem saan pay a naisubli kadagiti mannalon ti dagada

HACIENDA SAN ANTONIO-Sta. Isabel iti Ilagan, Isabela?

Ditoy a napasamak ti kadakkelan a martsa-demonstrasion iti Cagayan Valley idi panawen ti diktadura a U.S.-Marcos. Idi 1981, nasurok 30,000 a taga-Asienda ken dadduma pay nga umili ti bimmallasaw iti Cagayan River ken nagdemonstrasion tapno irupir ti karbenganda a tagikuaen dagiti daga a suksukayenda.

Kinagpaysona, nasurok 100 a tawenen nga ilablaban dagiti mannalon iti Hacienda San Antonio-Sta. Isabel (Asienda) ti panagtagikuaa iti daga. Nangrugi pay idi panawen ti sistema nga hacienda ti kolonialismo nga Espaniol.

Naglabasen ti tallo a kolonial a turay (ti kolonialismo nga Espaniol, Estados Unidos ken Hapones). Nagtugawen ti 13 a papet a presidente ti Pilipinas (manipud kenni Aguinaldo inggana kenni Estrada). Naipatungpalen ti 10 a bogus a programa ti reporma iti daga. Agingga ita, saan pay a naisubli kadagiti mannalon dagiti dagada.

Agsagsagana manen dagiti taga-Asienda tapno ilaban ti kalinteganda iti daga. Ngamin, gandat ti rehimen U.S.-Estrada nga embargoen dagiti daga dagiti nasurok 5,800 a kasamak a “benepisiario” iti bogus a programa ti reporma iti daga dagiti naglabas a reaksionario a gobierno.

Sarsarmingen ti kasasaad ken pakasaritaan ti Asienda ti kasasaad ken pakasaritaan iti adu pay a nalalawa a daga ken asienda iti Cagayan Valley ken iti sangapagilian.

Pammaneknek daytoy iti monopolio ti daga dagiti apo’t daga ken piudal a pananggundaway iti masa a mannalon. Pammaneknek met iti maingal a tradision ti dasig a mannalon tapno ilaban ti pudno a reporma iti daga.

1882-1981: Panagtagikua ti TABACALERA

SAKBAY TI PANAGTURAY ti kolonialismo nga Espaniol iti Pilipinas, dagiti dagdaga iti pagilian ket binukatan, sinukay, pinadur-as ken nagbalin a kukua dagiti mannalon a Pilipino. Bannog,

ling-et ken darada ti kakaisuna a puonan a namagbalin kadagiti daga a produktibo.

Ngem ginamrud dagiti Kastila dagiti daga ti mannalon. Babaen iti Royal Grant (Linteg ti Ari ti Espania), ginamgam ken tinagikua ti Ari ti Espania amin a daga iti pagilian. Amin a mannalon ket nagbalin a kasamak iti sigud a bukodda a daga, makibubuisda laengen manipud idi agingga ita.

Iti maudi a paset ti 1800s, impasaknap ti kolonial a turay ti sistema nga hacienda iti sangapagilian. Sistema daytoy ti panangummong ti nalalawa a pagmulaan para kadagiti produkto a pang-eksport, kas ti tabako, asukar, abaka ken dadduma pay.

Intuding ti kolonial a gobierno nga awan sabali a maimula kadagiti hacienda iti rehion ti Ilocos ken Cagayan Valley no di tabako. Iti sistema nga hacienda, kimmaro ti pananggundawayda kadagiti mannalon. Lallalo met a simmaknap ti panagagum iti daga.

Inagum dagiti asendero nga Espaniol ken lokal dagiti nabukatan a daga. Pinilitda nga agbukat dagiti mannalon ti nalawlaw a daga kadagiti bakir, tapno agawen ken pagbalinenda nga asienda. Alaenda pay ti daga dagiti saan a makabael a tumungpal iti kota nga intuding dagiti kolonialista.

Kas paset ti Royal Grant, naited idi 1882 dagiti asienda iti Ilagan - Hacienda Sta. Isabel ken San Antonio; ken iti Cauayan - Hacienda San Luis - iti Compania General de Tabacos de Filipinas

(TABACALERA), a kukua dagiti Espaniol. Dumanon iti 20,000 nga ektaria ti kalawa daytoy tallo nga asienda.

Ngem nagkedked dagiti agnanaed iti lugar nga agpagundaway iti TABACALERA a nanggamrud iti dagdagada. Isu a nangala ti TABACALERA kadagiti agubra manipud kadagiti adayo a probinsia ti Ilocos ken Abra. Tapno makaawis, inkarina kadagiti agtrabaho a matagikuada dagiti daga kalpasan ti 50 a tawen. Kari a naikali, saan pulos a natungpal.

Piudal a Pananggundaway

INKEDDENG TI TABACALERA ti nakangatngato nga abang ti daga dagiti kasamak. Libre nga alaen ti TABACALERA ti apagkatlo ti sibubukel nga apit. Mabayadan iti kasamak ti mabati. Kargaen ti mannalon ti amin a gastos ken bannog nga agproduksion.

Inmandar dagiti Espaniol iti tunggal kasamak (wenno *inquilino*) nga agmulada iti tabako, ken kalpasan ti apit ket agmulada ti pagay ken mais a pagbiag. Inkeddengda pay nga amin a produkto a tabako ket mailako laeng iti TABACALERA.

Inkeddengda met ti nangato a kota dagiti mannalon. Sinuitik ti TABACALERA ida babaen iti nakalaklaka a pananggatang ken nababa a panangklasipika kadagiti tabako.

Gapu't kaawan pagpuonan, napilitan dagiti mannalon nga umutang iti TABACALERA. Nupay nakangatngato ti interesna. Nailumlomda iti utang. Agnanayonda ngarud nga adipen ti apo't daga-usurero.

Gapu kadaytoy, nasursuro dagiti masa ti lumaban. Idi 1950s, nabukel ti union dagiti mangmangged-talon.

Linabananda ti monopolio iti tabako ti TABACALERA. Imperialismo a U.S. idin ti agtagikua iti Asienda ken TABACALERA.

Gapu iti militante a dangadang, naipagballigi dagiti mannalon ti kompaniada nga ipangato ti presio dagiti produkto. Ken ti parehas a presio ti produkto uray agduduma ti klasipikasionda.

Idi 1979, naka-neto ti TABACALERA iti P107.7 million a ganansia. Nagbalin a maika-217 a kababaknangan a korporasion iti intero a Pilipinas.

Gapu daytoy iti bannog, ling-et ken dara dagiti mannalon iti Asienda ken dadduma pay a mannalon a magungudawayan. Ngem awan pulos naramanan dagiti mannalon kadaytoy.

1981-84: Panagtagikua ni Cojuangco

IDI 1981, NAGGIBUS TI 100 a tawen a panagtagikua ti TABACALERA iti Asienda. Inted ti diktadura a U.S.-Marcos ti Hacienda San Antonio ken Sta. Isabel kadagiti kronina, kangrunaan ni Eduardo "Danding" Cojuangco.

Saanda insubli ti daga kadagiti mannalon a nakinkukua ditoy idi pay sakbay a simmangpet ti Kastila.

Inted ni Marcos iti ANCA Corporation (a kukua da Cojuangco) dagiti dua nga asienda. Pinanggep ti ANCA a pagbalinen ti 11,176 nga ektaria nga asienda a maysa a

nadur-as a plantasion ti niog, kape, kapas, yellow corn ken balatong. Iti kastoy ket agbalin a mangmangged talon dagiti mannalon ti Asienda.

Binuldoserda dagiti balbalay, mulmula ken dadduma pay tapno mapapanaw laeng dagiti taga-Asienda.

Gapu ta sinuppiat dagiti umili ti inaramid ti ANCA, inwasiwas ni Cojuangco ti ranggas. Intakderna ti Company Guard, a bukbuklen dagiti lumpen ken kriminal. Ginabsuonanda ti Asienda kadagiti paramilitar a CHDF. Idi 1980, naipan ditoy ti 21st Infantry Battalion Philippine Army.

Simmaknap ti panagranggas, pammutbuteng, panangliplipit, panagpukaw ken panagsalbeyds kadagiti taga-Asienda. Uppat a mannalon ti sinalbeyds dagiti tropa ni Cojuangco.

Gapu't nakaro a dislokasion, saan a nakapagmula dagiti mannalon. Saanen a nakastrek iti eskuela ti kaaduan dagiti ubbing. Dakkel a gatad ti sanikua dagiti masa ti napukaw ken nadadael gapu iti panagpuor kadagiti balbalay ken panagtakaw dagiti armado a puersa ni Cojuangco.

Militante a Panaglapan

RGEM NATIBKER A limmaban dagiti mannalon ti Asienda. Koordinado ken organisadoda a nakidangadang.

Bimtak ti naduma-duma a dangadang dagiti umili. Kas ti rali-demonstrasion iti Kapitolio, barikada, kumprontasion iti ANCA, misangbayan, sabotahe kadagiti makinaria ti ANCA, ken dadduma pay nga aksion masa a linaokan ti rinibribu a masa.

Ti kadakkelan ket ti nasurok 30,000-katao a martsa-demonstrasion dagiti taga-Asienda ken kabangibang nga asienda ken luglugar idi Mayo 1981. Napigsa nga inrupir daytoy ti karbengan

dagiti masa a tagikuaen ti daga. Naisangsangayan daytoy nga aksion masa iti pakasaritaan ti Cagayan Valley.

Nangawis ti dangadang ti masa iti suporta ti nalawa nga intar ti umili. Saan laeng nga iti Cagayan Valley no di pay iti Metro Manila. Karaman kadagiti simmuporta dagiti tao ti simbaan, estudiante, ken propesional, agraman ti Obispo ti Diosis ti Ilagan, ni Obispo Miguel Purugganan.

Saan laeng a ti isyu ti Asienda ti linabananda. Ti sibubukel a pasista diktadura a U.S.-Marcos ti sinango ti umili.

Nagballigi ti maingel a tignayan dagiti mannalon a taga-Asienda ken dadduma pay nga umili. Immatras ti ANCA iti gandatna a gamgamen ti Asienda.

Agtultuloy a Pananggundaway, Agtultuloy a Laban

NGEM SAAN a naan-anay ti balligi dagiti mannalon ken mangmangged-talon a taga-Asienda. Saanda pay a natagikua ti Asienda a suksukayenda iti naglabas a manon a henerasion.

Limed iti kaammuan dagiti mannalon, inlako ti ANCA ti Asienda iti Land Bank of the Philippines iti gatad nga P81.4 million. Nagbalin a tagikua ti

gobierno, babaen iti Land Bank, ti Asienda. Impauneg met ni Marcos ti Asienda iti bogus a reporma iti dagana a PD 27.

Ti laeng naala dagiti mannalon ket Certificate of Land Transfer (CLT) ken Emancipation Patent (EP). Kanaig daytoy, sing-singirenen ti reaksionario a gobierno dagiti mannalon iti amortisasion ken buis ti daga.

Ngem inkeddengda a saanda nga agbayad. Ta dagiti appoda ti nangbukat ken nangpadur-as iti daga, sakbay pay a ginamrud dagiti Kastila. Ken nabayagen nga awan maganganabda iti ling-

et, dara ken adu a sakripisioda. No adda man bayadanda, nabayagen a natinnagan ken nakumpletoda. Sobsobra pay ketdin ti naitedda.

Manipud idi Agosto 1990, ob-

obligaren ti Land Bank nga agbayad dagiti mannalon a di nakabayad ti amortisasion iti uneg ti tallo a tawen. No saan ket maembargo ti dagada. Saan latta a nagpaallilaw nga agbayad dagiti mannalon.

Ita a tawen, iti panawen ti rehimen U.S.-Estrada,

napasubli met ni Danding Cojuangco ti amin a bileg pang-ekonomiana. Agngangabit a maembargo ti daga dagiti mannalon a naikkan iti CLT ken EP. Ag-agawen manen ni Cojuangco ti Asienda.

Ita met a tawen, mangrugrug manen ti dangadang dagiti mannalon ti Asienda, a nagsardeng bassit iti naglabas a mano a tawen. Inggana't saan a maisubli ti daga a ginamrud kadakuada, agtultuloy latta ti dangadangda a nangrugugi maysa a siglon ti naglabas. **B**

Inggana't
saan a
maisubli ti
daga a ginamrud
kadakuada,
agtultuloy latta ti
dangadangda a
nangrugugi maysa a
siglon ti naglabas

Asi pay ni Mannalon, Awan Latta ti Dagana

AGBURBUREK TI DARA DAGITI MANNALON ITI HACIENDA SANDOVAL

**Saan nga agpakpakaasi dagiti mannalon,
iruprupirda laeng ti rumbeng a para kadakuada-
ti panagtagikua iti daga a bunga't bannogda**

IDI HULIO 16, GINASUT A mannalon ti nagdemonstrasion idiay Dallao, Cordon, Isabel. Nakipagdayalogda kadagiti pannakabagi ti Department of Agrarian Reform (DAR) ken Department of Environment and Natural Resources (DENR).

Prinotestaa dagiti mannalon ti madama a panangagum ti sumagmamano nga apo't daga iti nasurok 15,300 nga ektaria ti daga iti Cordon, Isabel ken Diadi, Nueva Vizcaya. Maapektaran ditoy ti nasurok 1,000 a familia ti mannalon.

Mapaspasamak daytoy maysa manen nga istoria ti panaggamrud ti daga ken dangadang dagiti mannalon iti Hacienda Sandoval. Kapada

met laeng ti Hacienda San Antonio-Sta. Isabel, ti pakasaritaan ti Hacienda Sandoval ket nangrugi idi pay panawen ti kolonialismo nga Espaniol.

Sinno't pudno nga akinkukua iti hacienda? Ammuentayo.

"LINTEG TI ARI"

SAKBAY TI KOLONIALISMO nga Espaniol, kukua ti umili ti nalawa a daga a mangbukbukel ita iti Hacienda Sandoval. Siasinnoman nga umili a mayat nga agbukat, agsukay, agpadur-as ken agtagikua iti daga, mabalin latta. Idi, nakabasar ti panagtagikua ti daga iti pigsa't panagtrabaho. No sinno't nagaget, isuna't adda

karbenganna iti nagbannoganna.

Iti panawen dagiti Espaniol, napasamak ti kadakkelan a panaggamrud ti daga iti pakasaritaan. Indeklara ti Ari ti Espania ti panagtagikuana iti kadagaan ti intero a pagilian. Amin a daga, uray dagiti nagbannogan ken kukua dagiti mannalon, interamentena a ginamgam.

Inaramid daytoy ti kolonial a turay babaen iti Royal Grant, wenno Linteg ti Ari. Mayannurot iti Royal Grant, daytoy kano naindaklan a panaggamrud ti daga ket basar iti "Nasantuan a Karbengan."

Basar iti Royal Grant, pinadisi dagiti Espaniol ti masa a mannalon kadagiti dagada.

Sa rinegaluanda dagiti lokal nga aso-asoda iti nalalawa a daga. Maysa ti Hacienda Sandoval kadagiti ginamrudda a daga nga impaimada kadagiti lokal a matalekda-ti Pamilia Bayaua.

Sumaksaklaw ti Hacienda Sandoval iti innem nga ili ken tallo a probinsia. Iti ili ti Diadi, Nueva Vizcaya; kadagiti ili ti Cordon, Santiago, Ramon, Isabela; ken ili ti Diffun, Quirino. Dumanon iti 78,891 ektarya ti kabuklan a lawana.

Nagbalin laengen a kasamak dagiti mannalon a nangbukat ken nangpadur-as iti nalawa a paset ti daga. Makiab-abangda laengen kadagiti gamrud nga asendero. Isuda't "nagluto", sabali ti "nangan" iti bunga't bannogda.

SINNO'T PUDNO NGA AGTAGIKUA?

TI PAGRIRIRIAN ITA A daga ket paset ti hacienda nga adda kadagaanna a 15,303 nga ektaria. Iti maysa a bangir, dagiti mannalon a pudno a nagbannog ken agtagikua iti daga. Iti sabali a bangir, ti tallo a partido dagiti apo't daga ken agrikultural a korporasion nga agginagaw met iti daga.

Limmatag daytoy a riri idi 1961, idi insango ti partido ni Casiano Sandoval iti pangrehion a korte iti Cauayan ti panagtagikua kano iti hacienda. Adda kano rekord ti panangatangda iti nasao nga asienda kenni Clemencia Parasac Bayaua.

Dua pay a partido ti mangtagtagikua iti paset ti nasao nga hacienda. Ti maysa ket dagiti tagatawid ni Bayaua. Ti maysa pay ket ti Philippine Cacao and Farm Products Corporation (Philcacao), a tagikua ni Marcos.

Sinuppiat dagiti mannalon ti gandat ti Philcacao nga alaen ti 1,000 nga ektaria. Ti simmalungasing ket ni Pablito Baybado ken 217 pay a mannalon. Isuda ti agtultuloy ken awan sardengna a nangsukay ken nangpadur-as iti daga. Tinawidda pay daytoy kadagiti appoda.

Sakbay daytoy, sipud pay idi 1953 ket nagpetisionen iti korte dagiti setler a mannalon. Kiniddawda nga ideklara a mabalin a tagikuaen ken sukayen ti dadduma a paset ti hacienda. Awan positibo a sungbat ti reaksionario a pangukuman.

ESTADO DAGITI APO'T DAGA

DAGA A PUBLIKO? Wenno daga a mabalin a matagikua a kas pribado? Pana-panawen nga iklaskasipika ti reaksionario a gobierno ti daga, kumporme iti agdama a panggep dagiti apo't daga, burges kumprador ken imperialista.

Idi 1960s, klinasipika ti gobierno, babaen ti Bureau of Forest Development (BFD), ti erya a nakapaunegan ti Hacienda Sandoval a kas kabakiran, wenno daga a publiko. Kayatna a sawen, awan mabalin a makapagtagikua.

Idi met Oktubre 1979, indeklara ti BFD ti nasao nga erya a mabalin a matagikua a kas pribado (alienable and disposable public land). Idi manen Marso 1981, binalbaliwan ti BFD ti klasipikasyon ti erya a kas timberland (daga a publiko).

Idi met laeng 1981, imbaba ti desision ti korte: ti nasurok 15,300-ektaria nga Hacienda Sandoval ket pagbibingayan dagiti partido ti apo't daga, agribisnes ken reaksionario a gobierno. Uray sangkakalleng, awan "nabingay" dagiti masa a mannalon.

DENR KEN DAR - KONTRA MANNALON

IDI HUNIO 1989, naginspeksion ti gobiernno, babaen ti DENR, iti lugar. Napaneknekan a ti daga a naklasipika a kas timberland ket maus-usar a kas agrikultural a daga. Kayatna a sawen, mabalin a tagikuaen dagiti mannalon a nabayagen nga agnanaed ken agsukukay ditoy.

Uray kastoy, inrekomena latta ti DENR a saan a mabalin a tagikuaen dagiti mannalon ti dagada iti hacienda. Para daytoy iti kasapulan ti Baligatan Dam ken Magat River Multipurpose Dam, agpada a kukua dagiti dadakkel a kapitalista.

Integrated Social Forestry (ISF) ti insungbat ti DENR iti kiddaw dagiti mannalon. Iti ISF, ti laeng maaramid dagiti mannalon ket mabalinda a mulaan ti kaykayo ti sumagmamano a parsela ti daga. Ngem saanda mabalin a tagikuaen ken pagbalinen a daga nga agrikultural daytoy.

Panangallilaw kadagiti mannalon daytoy nga ISF. Addang daytoy tapno pasardengen ken paayen ti

singasing dagiti mannalon a matagikuada ti suksukayenda a daga.

Tapno pakalmaen ti pungtot dagiti mannalon, inpauneg ti DAR ti hacienda iti bogus a programa ti reporma iti daga (ti Comprehensive Agrarian Reform Program).

Kas paset ti panaginkukuna ti gobierno a mabalin a tagikuaen dagiti mannalon ti suksukayenda, pinagbayadda ida iti amortisasion. Ngem kapada ti pakasaritaan ti adu a mannalon a saan a nakabaybayad iti amortisasion gapu't kinarigat, agngangabit a maembargo kadakuada ti dagada.

ILABAN TI PUDNO A REPORMA TI DAGA

IABAYAGEN NGA awan dagiti kolonialista nga Espaniol a nanggamang kadagiti daga dagiti mannalon. Ngem manogasut a tawenen ti naglabas, saan pay a naisubli kadakuada dagiti daga a nagbannoganda.

Nagakar-akar laeng ti panagtagikua iti daga kadagiti naduma-duma a partido dagiti mananggundaway a dasig.

Kadagiti pamilia ti apo't daga. Iti agribisnes. Iti reaksionario a gobierno a patpatarayen ken agserserbi kadagiti apo't daga.

Asi pay dagiti mannalon ti Hacienda Sandoval, awan latta't dagada. Kapada met laeng ti minilmillion a mannalon iti sangapagilian. Agtultuloyda a biktima ti piudal a pananggundaway iti babaen ti malakolonial ken malapiudal a sistema ti gimong a Pilipino.

Ngem saan nga agdawdawat ti kaasi dagiti mannalon! Ti dawdawatenda ket ti rumbeng a para kadakuada. Saanda nga agur-uray lattan iti "gasat nga itinnag ti langit." Lumablabandan tapno irupir ti kalinteganda!

Basar iti pakasaritaan, isuda't pudno nga akindaga kadaytoy. Basar iti prinsipio a "no sinno't nagbanbannog, isuna't aglak-am iti bunga't bannogna", nainkalintegan laeng a matagikuada ti daga. Babaen iti panagkaykaysa ken kolektibo a panagtignay.

Idi ngarud Hulio 16, rinugianen dagiti mannalon ti Hacienda Sandoval ti militante a dangadang para iti pudno a reporma iti daga. **B**

41ST IB, TERORISTA ITI DAYA A CAGAYAN

ti AFP ti
kangrunaan a
mangrirribuk
iti kappia ken
talna dagiti umili

ALAS DOS TI PARBANGON IDI PEBRERO 7. SINNERREK dagiti armado a lallaki ti pagtaengan ni Alfredo Adviento, mannalon a taga-Carupian, iti Baggao, Cagayan. Naranaanda nga awan tao iti balay. Sinukainan ken inwara-warada amin nga alikamen. Tinakawda ti dokumento ti kooperatiba dagiti mannalon ken papeles ti kiskisan. Tinakawda pay ti P500 a kuarta.

Idi Abril 23, manipud alas dos ingga't alas kuatro ti parbangon, dagitoy met laeng nga armado ti nangriribuk kadagiti bumario. Linipit, kinabkabil ken tiniliwda ti sumagmamano a sibilian iti Bario ti Bunogan ken Carupian.

Saan a kuraddog dagitoy nga armado. Tropa ida ti 19th Military Intelligence Company (MICO) ken 41st Infantry Battalion (IB) ti 503rd Brigade, Philippine Army.

NASAKNAP A TERORISMO

NASAKNAP A terorismo ken panaglabsing kadagiti karbengan a pangtao. Kastoy ti ipakpakat dagiti tropa ti 41st IB iti Daya a Cagayan.

Iti paduyakyak ti NPA-Daya a Cagayan, inlanadna dagiti sumaganad a kaso ti terorismo ti 41st IB.

Masansanda nga aguli ken agrikisa kadagiti balbalay dagiti masa. Kas iti napasamak kenni Alfredo Adviento.

Masansada pay a liplipiten, ranggasan ken tiliwen dagiti masa. Idi Pebrero 6 ken 7,

nagpammarang dagiti tropa ti 41st IB a kas NPA. Binutbutengda ni Barangay Kagawad Warlito Reputula, taga-Taguing, Baggao. Pabpabasolenda daytoy nga adda kano iduldulinna a paltog ti NPA. Pimmanawda laeng idi impangta ni Reputula nga ireportna ida kadagiti pulis.

Us-usarenda pay iti operasion dagiti sigud nga NPA a bimmaba tapno butbutngen ken pilit a paaminen dagiti umili nga adda kano kontakda, wenno kamengda kano, iti Partido.

Uray awan mandamiento de aresto, tiniliwda da Jorgie Guzman, Honey Vitus ken Barangay Kagawad Rey Orpilla, agpapada a taga-Bunogan. Inarestoda met da Faustino Billiones ken ti anakna a ni Bong Billiones, mannalonda a taga-Caruppian, a liniplipit ken kinabil pay dagiti militar.

Abusadoda met kadagiti babbai. Idi Marso 2, naranaan dagiti tropa ti 41st IB da Precilla Delgado ken Marites Abel iti Bario Dadda, Amulung. Siniripanda ida iti kubeta. Gapu ta medio napupudaw dagiti babbai, pinagsuspetsa-anda ida nga NPA. Inggawid ken inimestigaranda ida.

PANAGALA KEN PANAGDADAEL ITI PANGKABIAGAN DAGITI MASA

PILIT NGA ALAEN ken takawenda dagiti dinguen ken produkto dagiti mannalon. Idi Enero 20, pilit a "ginatang" dagiti

41st IB: kinaranggas ken pammutbuteng kadagiti masa

tropa ti Alpha Company ti 41st IB ti kalding ti mannalon a taga-Dadda. Imbes a P1,000 ti bayad ti kalding, nangtedda laeng iti P400.

Idi Marso 9, P40 laeng ti imbayad dagiti pasista iti agbalar iti P120 a dua a manok ni Estong Bartolome, taga-barrio San Esteban, Alcala.

Dagitoy met laeng a tropa ti nangburas kadagiti nateng a mula ni Letty Repallar, taga-Bario Taguing, Baggao. Nagbassit ti imbayadda idi naduktalan ida ti akinkukua.

Idi Pebrero 7, nadadael ti mula iti kuman ni Bong Cabildo ta inasak dagiti tropa ti Alpha Company nga indauluan ni Lt. Leonilo Lawas.

Dagitoy met laeng a pasista ti nangasak manen iti kuman ni Dimas Quilang, a taga-Bunungan. Malaksid kadagiti nadadael a mula, tinakawda pay dagiti bunga ti mais.

PUERSADO A PANAGPATRABAHO

PUPUERSAENDA dagiti umili nga agrabaho nga awan bayadna. Kastoy ti aramid manipud 1997 agingga ita dagiti tropa ti 503rd Bde PA nga idadauluan ni Col. Rodolfo Alvarado kadagiti bumario iti Dalaoig, Alcala. Tunggal aldaw ti Sabado ken Domingo ket pagmulaenda dagiti bumario ti gmelina iti nalawa a turod a kontrata a mulaan koma ti nasao a brigada.

Ammo dagiti umili ti minillion a badyet ti DENR para iti panagmula iti kayo. A ti kaaduan ket maipapaima kadagiti kontratista a karaman ti AFP. Ngem dagiti bumario ti Dalaoig a nabayagen a maob-obligar nga agmula ket awan uray siping a kasukat ti bannogda.

Itay Marso ket inobligar manen dagiti militar dagiti

LEGAL A DEMOKRATIKO A TIGNAYAN: Supsuppiaten ti nasaknap a militarisation iti kaaw-awayan ken kumarkaro a panaglabsing iti karbengan a kas tao

bumario a mangidonar ti materiales a para iti maitakder a kampo iti sitio Banal, Dalaoig. Umili met laeng ti nagtrabaho iti kampo, awan pulos kasukat ti bannogda.

BOGUS A PANAGPASURENDER KEN ANTI-SOSIAL NGARAMID

AL-ALLILAWEN KEN pupuersaen dagiti tropa ti 41st IB dagiti masa nga agsapata a kas "surenderis nga NPA." Kas ti napasamak iti Caruppian. Intamborda iti mass media a kas surenderis kano nga NPA ken kameng ti Partido dagiti sibilian a pilit a nagsapata. Biktima kadaytoy da Alfredo Adviento, Edith Cadorna, Willy Javier, Enrique Buko, Victorino Reyes ken Cesar Santua, a taga-Caruppian, ken innem pay a sibilian a taga-Ibulo, Baggao.

Manipud naidestino dagiti tropa ti Alpha Company ti 41st

IB iti lugar, nangrugi metten dagiti anti-sosial nga aramid. Masansan ti panaggiinomda iti arak, nga agbunga met iti riribuk. Idi Nobiembre itay napan a tawen, nagpipinnaturong ken nagistayan nagpipinnaltog dagiti militar gapu iti bartekda.

Ti ordinansa ti bumario a mangiparparit iti panagsugal ken nairut a sursuroten dagiti masa ket lablabsingen dagiti pasista a tropa. Rinabii a madyong ti makaistorbo't panaginana dagiti masa.

PAIRTENGEN TI GUBAT A GERILIA

“DAGITOY A GALAD TI 41ST IB ken ti sibubukel nga AFP ket mangipakpakita no sinno't pudno a pagserserbianda ken sinno't target ti panangikuspilda. Aso-aso ida dagiti sumagmamano laeng a mananggundaway a dadakkel nga apo't daga ken burges komprador a para serbi iti imperialismo. Berdugoda kadagiti magungundawayan nga umili a Pilipino”, kuna ni Cristina Legazpi, ti tagapagsarita ti NPA-Daya a Cagayan.

Kunana pay: “Ti kangrunaan a target ti atake ti AFP ket dagiti umili a nakasursuro a lumaban tapno rumuk-at iti nakaro a pananggundaway kadakuada,

no pay target met ti AFP dagiti amin a marigrigat. Paltog, pagbaludan ken panagpuersa ti isangsangoda kontra iti masa.”

“Ti armado a ranggas ti estado ti kangrunaan a mangisursuro iti umili tapno lumaokda iti armado a dangadang, tapno salaknibanda ti bagida, irupir ti kalinteganda ken rumuk-atda iti kawat ti naranggas ken mananggundaway

“Ti armado a ranggas ti estado ti kangrunaan a mangisursuro iti umili tapno lumaokda iti armado a dangadang, tapno salaknibanda ti bagida, irupir ti kalinteganda ken rumuk-atda iti kawat ti naranggas ken mananggundaway a sistema”

**- CRISTINA LEGAZPI
Tagapagsarita
NPA - Daya a Cagayan**

a sistema”, intalmeg ni Cristina Legazpi. **B**

TUMATAUD TI ADU A

KA MEGA, KA DAYAN KEN KA RAFFY

(Paset ti Mensahe a Pammadayaw ti NPA-Filomena Asuncion Front
a binasa kadagiti pulong pammadayaw kadakuada)

DA MARCELO "KA MEGA" ASTRAQUILLO, Manuel "Ka Dayan" Bartido ken Ruben "Ka Raffy" Guzman. Imbuisda ti biagda bayat a lablabananda dagiti pasista a tropa ti 45th IB iti sitio Gayung-gayong, Barangay Aga, Delfin Albano, Isabela.

Siasinno da Ka Mega, Ka Dayan ken ka Raffy? Apay a raraemen, padpadayawan ken salsaluduan ida dagiti masa a marigrigat?

Sigud a mannalon dagiti pimmusay a kakadua. Adipen ida ti nakaro a rigat ken pananggundaway dagiti apo't daga ken komersiante-usurero. Timmiponda iti NPA ken limmaokda iti armado a dangadang. Ta nalawag kadakuada a rebolusion laeng ti namnama ken masakbayan dagiti marigrigat.

Kas Nalabaga a mannakigubat, ilablabanda a maaddaan ti bukod a daga dagiti napanglaw a mannalon, a mawayawayaan ti pagilian iti kontrol ti sumagmamano a dadakkel a gangganaet a kapitalista. Lumablabanda tapno maitakder ti gobierno dagiti masa nga anakling-et ken amin a magungundawayan, tapno magun-od ti nawaya, nainkalintegang ken narang-ay a gimong.

Da Ka Mega, Ka Dayan ken Ka Raffy - kaduada ni Perfecto Molina, masa a natay met iti nasao a labanan - ket pudno a bannuar ken martir ti rebolusion. Impaayda ti kangatuan a tukad ti sakripisio - ti panangidaton iti kakaisuna a biag para iti interes ti masa a maikuskuspil. Awan panagimbubukod, napudno ken naregta a nagserbida iti umili.

Awan pannakabannog a simmilpo ken nakikaykaysada kadagiti umili, nangruna

kadagiti napanglaw a mannalon ken mangmangged-talon. Kadua ida dagiti masa a limmaban tapno addang-addang nga ibaba ti abang iti daga ken dagiti ramit a pagtalon, maibaba ti interes ti pautang ken presio dagiti ramit ti produksion.

Inlabanda a maingato ti tangdan ken mapasayaat ti kasasaad iti panagubra dagiti mangmangged-talon. Inrupirda a maingato ti presio ti irik, mais ken dadduma pay a produkto ti mannalon.

Gapu kadagitoy, nakita dagiti masa ti bukodda a pigsa, ti kabaelanda a baliwan ti lubong, basta nairut ti panagkaykaysada ken natibkerda a lumaban.

Gapu kadagiti kapada da Ka Mega, Ka Dayan ken Ka Raffy a Nalabaga a mannakigubat, agtultuloy nga ar-arakupen dagiti masa ti NPA. Di maabbatan ti suportada ditoy. Nakasaganada nga idaton iti armado a dangadang ti bukod a bagi, agraman ing-ingungotenda nga annak, asawa ken kakabsat.

Sarsarmingen ti pannakatay dagiti kakadua ti narimat a pakasaritaan ken naindasigan a dangadang ti umili. Rebolusion daytoy dagiti mairurrurumen ken magungundawayan maibusor kadagiti dasig a dadakkel nga apo't daga ken burgesia komprador ken ganggannaet a monopolio kapitalista.

Ti pannakatay dagiti kakadua ket sadiwa a dara a mangsibsibog iti naganagan a daga ti demokratiko a rebolusion ti umili. Iti puso ken panunot dagiti kakadua ken masa a napamulatan ken nakakuyog kadagiti balligi, pannakapaay ken sakripisio - agtaltalinaed a sibibiag ken umap-apoy ti biag ken lagip da Ka Mega, Ka Dayan ken Ka Raffy. **B**

“NADAGDAGSEN NGEM SIERRA MADRE”

Pammadayaw kenni
LYDIA “KA REN” SICAT

(Paset ti mensahe a pammadayaw ti NPA-Benito Tesorio Command
a binasa kadagiti pulong pammadayaw kenkuana)

NAGGAPUKA ITI DASIG A mangmanged, ti kaduduran a dasig iti gimong, ti dasig a mangidadaulo iti rebolusion. Nagtrabahoka iti maysa a pabrika ti tela idia Bataan; sadiay ka metten a limmaok iti militante nga unionismo ken naipauneg iti rebolusionario a tignayan.

Gapu iti kinareggetmo nga agtignay a kas lider unionista ken organisador idia Akintengnga a Luzon, nasapaka a pimmudot iti mata ti kabusor. Immakarka iti pagtigitignayan; simmangbayka ditoy Amianan a Luzon. Nagtignayka manen iti ligal a kas organisador dagiti marigrigat. Manen, pimmudotka iti mata ti kabusor.

Idi 1995, nag-integreytka iti maysa a sona a gerilia iti Isabela; kadayta met laeng a panawen, nabukelen ti pangngeddengmo nga ag-full time iti NPA. Ngem iti maysa a labanan, natiliwka ken imbalud ti kabusor.

Uray idi iggemnaka ti kabusor, natangken latta ti pangngeddengmo nga agserbi para iti interes ti umili ken rebolusion. Mangipakpakita nga uray iti sango ti narungsot a kabusor, masapul ken kabaelantayo a pagiggaman ken salakniban dagiti prinsiptotayo. Masapul ken kabaelantayo nga agpakakired, nga awan makabael a mangpasuko, mangiyaw-awan ken mangdaleb.

Gapu kadayta, nagbalinka a kasla higante ken pinagbalinmo a kasla ansisit ti kabusor. Gapu kadayta, namin-ano a ngimmato ti panagraem dagiti masa kenka; ken namin-ano met a naibulgar ken bimmassit ti panagkitada kadagiti traidor, nga iti sango ti kabusor wenno personal a problema ket nagpaaramat iti kabusor ken timmalikud iti interes ti umili ken rebolusion.

Iti uneg met laeng ti pagbaludan, indauluam ti dangadang dagiti padam a balud tapno irupir dagiti karbengan ken pagsayaatan a kas balud.

Idi makaruarka iti pagbaludan, inkeddengmo a sumampan iti NPA. Nag-fulltime ka a kas gerilia idi 1996. Pinilim ti dalan ti armado a dangadang, nupay adda napanawam nga asawa.

Limmaokka iti armado a dangadang iti panawen ti Maikadua a Naindaklan a Tignayan a Panagilinteg. Saanmi a malipatan ti naisangsangayan a galadmo: ti sipupuso ken napnuan pigs a panagserbi kadagiti masa. Dagiti kararagsakan, kareregtan, kabubungan ken kasasayaatan a panawenmo ket no addaka iti sidong dagiti masa. Uray adu't

sangsanguen a problema, kanayon nga adda isem ken katawam no kadanggay dagiti masa. Uray agkakapuy ti bagim gapu iti sakit wenno bannog, kanayon nga adda pigsam no kasango dagiti masa.

Nairut ti silpom iti masa, gapu ta nakipagnaedka kadakuada saan laeng a kas mangisursuro, no di pay ket kas estudianteda. Saan laeng a kas daulo iti dangadangda, no di pay ket kas naregta a tagapagserbida. Saan laeng a kas pangpulitika a lider, no di pay ket kas mangngagas kadagiti an-anayenda, mamagbaga kadagiti problemada ken katulong nga agmula ken agburas kadagiti produktoda. Saan laeng a kas napudno a hukboda, no di pay ket kas nasinged a gayyemda.

Gapu ta natayka nga agserserbi kadagiti masa nga anakling-et ken lumablaban kadagiti mananggundaway a dasig ken imperialista, ti kaipapanan ti biagmo ket nadagdagsen ngem bantay Sierra Madre. Ti nagan ken lagipmo ket naitunda iti awan pannakatayna a lagip dagiti masa a mairurrurumen.

Ti naiparukpok a daram ket bisibis tapno agbukar ti rikna ti umili a nangidatonam iti biag, a mangidonar to met kadagiti ing-ingungotenda ken kasasayaatan nga annakda, tapno mangtawid iti naganmo, ken mangitultuloy a mangbaklay iti imbatim a responsibilidad iti armado a rebolusion, ingga't naan-anay a balligi. **B**

PITO NGA AFP, NATAY ITI ENGKUENTRO ITI JONES

PITO A TROPA TI ARMED Forces of the Philippines ken dua pay ti nasugatan iti maysa nga engkuentro iti nagbaetan dagiti gerilia ti New People's Army ken AFP iti sitio Diarao, Barangay Dicamay Dos, Jones, Isabela idi Setiembre 7.

Madama idi nga agin-inana ti maysa nga iskwad ti NPA-Benito Tesorio Command idi sumungad ti platun ti 45th Infantry Batallion ti Philippine Army nga indauluan ti maysa a Lt. Rodriguez. Nangrugi iti alas otso ti bigat ti labanan a nagbayag iti 40 minuto. Awan kasualti dagiti Nalabaga a gerilia iti mismo a labanan.

Kalpasan ti labanan, saan a pinaasideg dagiti pasista dagiti masa tapno mailemmeng dagiti kasualtida. Uppat a helicopter ti nagbunag kadagiti natay ken sugatanda.

PANAGLABSING KADAGITI KARBENGAN A PANGTAO

BAYAT ITI LABANAN, pinaltogan ken nasugatan dagiti pasista ti ubing nga agtawen maysa ken ti lakay nga agtawen ti 55. Pinaputokanda met ti masakog ken maysa pay a balasang. Pinaturonganda't paltog ti maysa a baket kalpasanna.

Maysa pay a pammaneknek iti barbariko, di prinsipiado ken awanan linteg a gubat nga irusrussuat ti AFP ket ti panangisalbeydsda iti maysa a

kadre ti Partido Komunista ti Pilipinas ken NPA a ni Ka Ren.

Nakaatras dagiti NPA ken nalpasen ti labanan. Idi sinerrek dagiti tropa ti 45th IB ti maysa a balay, nakitada a nakaidda ti masaksakit a ni Lydia "Ka Ren" Sicat, edad 44.

Dagus a pinaltoganda ti ulona, uray awan paltogna ken awan gawayna a lumaban. Kalpasanna, inuksobda ti kawes ni Ka Ren. Ken tinakawda ti relo, singsing ken dadduma pay a pangpersonal a ramitna.

Ni Ka Ren ti kaudian kadagiti sinalbeyds ti AFP iti Cagayan Valley a kadre ti Partido ken opisial ti NPA. Natiliw (POW) ken awanen ti kabaelan dagitoy a lumaban.

Makalawas laeng sakbay iti panangsalbeydsda kenni Ka Ren, natiliwda ti maysa a kadre a ni Marcelo "Ka Mega" Astraquillo, edad 45, iti maysa a labanan idi Agosto 24. Pinatayda isuna.

Idi Abril 4, natiliw dagiti tropa ti 41st IB ni Henry "Ka Ariel" Abraham, sugatan ken saanen a makalaban, iti Barangay Dadda, Amulung, Cagayan. Tinuloyanda a pinatay. Ni Ka Ariel ket maysa met laeng a kadre ti Partido ken opisial ti NPA.

Saanda a trinato a kas Balud ti Gubat (prisoners of

war-P.O.W.) dagiti kameng ti NPA a natiliwda iti labanan.

AFP: NAULPIT KEN NARANGGAS

PANAGLABSING DAGIToy iti Comprehensive Agreement on the Respect of Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL), maysa a katulagan iti nagbaetan ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP) ken Gobierno ti Republika ti Pilipinas (GRP). Kanaig daytoy iti panangbigbig kadagiti karbengan a pangtao ken internasional a makatao a linteg.

Kasupadi iti ar-aramiden ti AFP iti patakaran ken panangtrato ti NPA kadagiti matiliwna nga opisial ken tropa ti AFP. Bigbigenna a

P.O.W. dagitoy. Napaneknekan iti naglabas ti panangbigbig ti rebolusionario a tignayan kadagiti karbengan a pangtao dagiti POW. Kasta met ti panangiyuna daytoy kadagiti banag a pangpulitika, kas iti panangitandudo iti nainkalintegan a kappia, ken panangwayawaya kadagiti P.O.W. iti konsiderasion a makatao.

Saan pay a nabayag manipud idi sukatan ti 45th IB ti 21st IB iti Jones ken kabangibang a lugar, adu manen ti reklamo dagiti masa. Nasaknap ti panaglabsing dagitoy a tropa kadagiti karbengan a pangtao ti umili. Kas ti panagranggas ken pammutbutengda kadagiti sibilian, panangpilit kadagiti masa nga ag-gayd kadagiti operasionda ken panangabusarda kadagiti babbai. **B**

Iti maika-10 nga anibersario ti CARP MANNALON, NAGRALI PARA ITI PUDNO A REPORMA TI DAGA

LUMABLABAN MANEN DAGITI MANNALON: Kangrunaan a pueras ti rebolusion

PROTESTA, SAAN A panagrambak. Daytoy ti inangay dagiti mannalon kas panaglagipda iti maika-10 nga anibersario ti bogus a programa ti gobierno iti reporma ti daga - ti Komprehensibo a Programa iti Reporma nga Agrario (wenno CARP).

Idi Hulio 2, inrussuatda ti protest caravan. Nangrugi daytoy iti Cordon, Isabela ken nagpatingga idia Tuguegarao, Cagayan.

Idia Tuguegarao, pinasarabon ti nasurok 500 a mannalon ni Horacio 'Boy' Morales, sekretario ti Department of Agrarian Reform (DAR), iti maysa a piket-rali. Inatendaran ni Morales ti maysa a selebrasion iti nasao nga anibersario.

Naggapu dagiti militante a mannalon iti nadumaduma nga ili ti Isabela ken Nueva Vizcaya. Ti kaaduan ket biktima mismo ti bogus ken manangallilaw a CARP. Prinotestaanda ti gandat a panangembargo ti

rehimen U.S.-Estrada kadagiti dagada.

Ti rason ti gobierno iti kastoy a gandatna: saan a nakabaybayad dagiti mannalon iti amortisasion. Isu nga ibabawi daytoy dagiti naiwaras nga inutil a Certificate of Land Transfer (CLT) ken Certificate of Land Ownership Award (CLOA). Banag a pakaribukan dagiti mannalon ta agngangabit manen a maawananda't daga a suwayen.

Sinuppiat pay dagiti mannalon ti panangagum dagiti dadakkel nga apo't daga iti suksukayenda. Kas iti Cordon, Diadi, Benito Soliven, Cauayan, Naguilian, San Mariano, Ilagan ken Mallig.

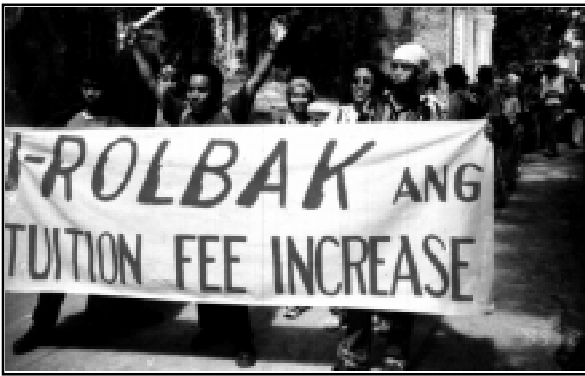
Kinondenada met ti "korporatibo nga iskema" ti reaksionario a gobierno. Pamuspusan daytoy tapno mapagtalinaed dagiti apo't daga ti nalalawa a daga ken hacienda iti imada. Ken tapno mapagbalinda a kas

korporasion ken negosio a pang-agrikultura dagiti daga a kasilpo't anges ken urat dagiti napanglaw a mannalon.

Indatag dagiti mannalon kenni Morales ti maysa a petision. Nailanad ditoy ti naikalintegan a kiddawda a dagus a bigbigen ti karbenganda kadagiti suksukayenda a daga.

"Iti babaen ti CARP, lallalo a kimmaro ti kinaawan daga ken pannakagundaway dagiti mannalon. Ti kalikagummi ket maited kadakami dagiti daga a suksukayenmi, ken magibusanen ti pananggundaway dagiti apo't daga kadagiti mannalon - daytoy ti pudno a reporma ti daga", kinuna ti maysa a mannalon.

Imatendar iti aksion protesta ti Obispo ti Diosis ti Isabela a ni Sergio Utleg. Hinaras dagiti elemento ti reaksionario a gobierno dagiti nagrali. **B**

Aksion protesta iti CHED

AGMARMARTSA MANEN DAGITI ESTUDIANTE

Dagiti “masakbayan ti pagilian,” lumalaok manen iti militante a dangadang

“EDUKASION, EDUKASION, karbengan ti umili!”
“Demokratiko a karbengan ken pagsayaatan dagiti estudiantente, ilaban!”

Dagitoy ti impukkaw ti nasurok 200 nga estudiantente, titser, propesional, tao ti simbaan ken nagannak iti Commission on Higher Education (CHED), iti Tuguegarao idi Agosto 17. Prinotestaanda ti nakaro a komersialisasion ti edukasion.

Naggapu dagiti nagprotesta iti Bayombong, Santiago City, Cauayan, Ilagan, Echague ken Tuguegarao.

Sinuppiat dagiti demonstrador ti panangikuskuspil kadagiti demokratiko a karbengan dagiti kabataan iti edukasion. Kinondenada ti panangngato manen iti 15% ti matrikula ita a tawen.

Imbulgarda ti panaglabsing dagiti adu nga administrador ti

eskuela iti Cagayan Valley kadagiti basaran a karbengan dagiti estudiantente. Iparparit dagiti administrador ti nawaya a panagorganisar iti uneg ti kampus, kas ti panangbuangay kadagiti progresibo a timpuyog dagiti estudiantente.

Lablabsingenda ti karbengan dagiti estudiantente para iti nawaya a panagipablaak (press freedom). Iparparitda ti panagipablaak dagiti publikasion a pangkampus kadagiti kinaulpit, kinaruker ken anomalia iti uneg ken ruar ti eskuela.

Patpatarayan ti sistema ti edukasion a kas negosio. Saan a karbengan no di pribilehio. Magun-od laeng no adda ti pagbayad a matrikula. Isu a kanayon ti panangngato’t matrikula, bayat a nababa latta’t kalidad ti panagisuro ken pasilidad dagiti eskuela.

Iti nasao a protesta, nangipabuya dagiti estudiantente iti pangkultura a presentasion (dula-awit). Impakita daytoy ti malunglungsoten a kasasaad ti sistema ti gimong ken edukasion iti Pilipinas.

Indatagda iti CHED ti kolektibo a panaglaman iti komersialisasion ti edukasion. Pinasingkedanda manen ti taktakderan ken panawagan para iti makaili, sientipiko, ken makamasa nga edukasion.

Ita laeng manen a bimtak ti organisado nga aksion protesta dagiti kabataan-estudiantente iti Cagayan Valley. Gimmiddan daytoy iti ibebettak dagiti dangadang dagiti mannanon, propesional ken tao ti simbaan laban iti piudal a pananggundaway, panaggamrud ti daga dagiti ganggannaet a korporasion, estado ken dadakkel nga apo’t daga, panagminas ken militarisation. **B**

DADAKKEL A RALI, INRUSSUAT KONTRA ITI “CHA-CHA”

DADAKKEL A MARTSA-demonstrasion ti inrussuat ti nalawa nga intar ti umili iti sangapagilian idi Agosto 21 ken Setiembre 21. Nasurok maysa a million nga umili ti kabuklan a limmaok kadagiti amin nga aksion masa. Napigsa nga inwaragawagda ti panangsuppiatda iti gandat ti rehimen U.S.-Estrada a baliwan ti Konstitusion ti Republika ti Pilipinas (wenno “cha-cha”-charter change) ken ti kumarkaro a tiranya iti pagilian.

Idi Agosto 21, anibersario ti panangpatay daydi diktador Marcos kenni Benigno “Ninoy” Aquino, nasurok 600,000 nga umili ti nagpartisipar kadagiti aksion masa iti nadumaduma a siudad ken sentro nga ili iti sangapagilian.

Kadakkelan kadagitoy ti naangay iti Makati City, a linaukan ti 70,000. Kadakkelan nga organisado a pueras a limmaok ditoy ket dagiti mangmanged, napanglaw a taga-

siudad, kabataan-estudiante, empleado ti gobierno, tao ti simbaan ken dadduma pay a nakapauneg iti PEOPLE'S RESIST, ti aliansa dagiti ligal a progresibo nga organisasion.

Karaman iti rali iti Makati dagiti daulo ti simbaan a Katoliko a kas kenni Jaime Cardinal Sin. Immatendar met ni Corazon Aquino. Adu pay nga anti-Estrada ken anti-Marcos a reaksionario a pulitiko ti timmabuno.

Naulit ti dakkel nga aksion masa idi Setiembre 21, anibersario ti deklarasion ti martial law. Nasurok 500,000 nga umili ti limmaok kadagiti aksion protesta iti Metro Manila ken dadduma pay a siudad ken sentro nga ili iti sangapagilian.

Indaulan manen dagitoy ti PEOPLE'S RESIST ken tao ti simbaan. Limmaok dagiti obispo ken dadduma pay a tao ti simbaan, anti-Marcos ken anti-Estrada a pulitiko, ken dadduma pay a pangpulitika a pueras.

ITI CAGAYAN VALLEY, 1,500 nga umili ti nagmartsa-demonstrasion iti Santiago City. Indaulan daytoy ti Isabela RESIST, ken linaukan dagiti mannalon, kabataan-estudiante, tao ti simbaan ken propesional. Sinuportaran daytoy ti Obispo ti Diosis ti Isabela a ni Sergio Utleg.

Ikamkampania ti rehimen U.S.-Estrada ti pannakaisurat manen ti Konstitusion ti 1987. Kayatna ti konstitusion a nakarkaro pay ngem ti Konstitusion ti 1987 iti kinagaedna nga agserbi kadagiti imperialista ken lokal nga agar-ari a dasig ken manggundaway iti umili.

Kayat ti rehimen nga iserrek a kas probision ti panangpalubos iti nawaya a panagtagikua dagiti ganggannaet iti daga, amin a klase ti negosio, karaman ti pananggundaway iti nainsigudan a kinabaknang, bangko, eskuela, mass media ken dadduma pay.

Kayat ti rehimen Estrada ti probision nga annatup iti Visiting Forces Agreement (katulagan panggep kadagiti “bumisbisita” a pueras militar ti U.S. a mabalin a mangitakder iti base militarna iti Pilipinas). Kayatna nga isuko ti nailian a panagbukbukod iti amona nga imperialismo nga U.S. Kayatna pay a pakaroen ti tiranya, a kapada ti dati a panagturay ti pangpulitika nga apona a diktadura a Marcos.

Ti resultana, pimmartak ti pannakaibulgar ken pannakaisina iti umili ti aso-aso ti U.S. ken pasista a rehimen Estrada. Sangsanguenna ita ti nalawa a nagkaykaysa a prente dagiti umili ken anti-Estrada a reaksionario a kontra iti kumarkaro a tiranya ken pasismo. **B**

IDI SETIEMBRE 25, DINUSA dagiti mannakigubat iti New People's Army - Benito Tesorio Command ti Bario Kapitan ti Villa Bello, Jones, Isabela a ni Sabas Adzuara. Ti sumaganad ti paset ti paduyakyak iti mass media ni Ka Delio Baladon, tagapagsarita ti Benito Tesorio Command.

"Iti napan nga Agosto, nangirussuat ti Pangukuman ti Umili iti bista iti uneg ti teritorio ti Demokratiko a Gobierno ti Umili. Dinengngeg daytoy dagiti kaso nga inyuli dagiti rebolusionario nga umili kontra kenni Sabas Adzuara.

"Siam-a-katao a grupo ti husgado ti simmango iti kaso. Iti panagdengngeg, adda timmakder nga abugado ti nakadarum. Timmabuno iti bista ti panel ti tagausig, dagiti testigo manipud iti NPA, dagiti testigo a sibilian ken abugado ti tagausig.

"Sakbay ti bista, napasamak ti atiddog a proseso ti imbestigasion. Innala dagiti nakasurat a salaysay iti biang dagiti testigo, nagdarum ken nakadarum. Nagummong iti dadduma pay nga ebidensia.

"Nagbayag iti mano a rabii ti bista. Kalpasan daytoy, pinagtungtongan ti grupo ti husgado dagiti datos ken testimonia. Kalpasan ti mano pay nga aldaw, nabukel ken inlawag ti husgar ti Pangukuman ti Umili. Ti nakadarum a ni Adzuara ket awan dudua a nagbasol iti kaso ti panagtiktik kontra iti rebolusionario a tignayan ken dagiti umili iti Bario Villa Bello. Sinentensiaan iti pannusa a patay.

"Mayannurot daytoy a husgar iti Tarabay iti Panangipasdek iti Demokratiko a Gobierno ti Umili, a no sadinno ket nailanad a ti kaso

nga espionahe (wenno panagtiktik) ket adda kabatogna a pannusa a patay.

"Dagiti sumaganad dagiti pammaneknek a nagbasol ni Adzuara iti kaso a panagtiktik:

1. Panangipulong iti AFP kadagiti hukbo ti NPA a limmabas iti purokda iti Bario Villa Bello idi Mayo 10, 1998;

2. Panangipulong iti AFP iti maysa a taripnong dagiti puersa ti NPA ken dagiti umili iti pananglagip iti sentenial ti Rebolusion 1896 nga inangay iti Villa Bello idi Hunio 12, 1998.

3. Panangitudo iti AFP ti pagkamkampoon dagiti NPA a nagbunga iti labanan iti baet dagiti gerilia ken dagiti tropa ti AFP ken panangpuor dagiti pasista a tropa iti dua a balay iti Villa Bello idi Hulyo 2, 1998; ken

4. Regular a kumonkontak ken agrepreport iti maysa nga opisial ti paniktik ti 21st IB PA. Inaminna mismo daytoy, malaksid pay kadagiti ebidensia nga impresenta iti Pangukuman ti Umili a nangpaneknek iti masansanna a panagreport iti kabusor kadagiti impormasion a naummongna kanaig iti rebolusionario a tignayan.

"Malaksid iti panagtiktik, agtultuloy ni Adzuara nga agar-aramid iti kontra-rebolusionario ken kontra-umili nga aktibidad. Kas ti pagayatanna nga agkampo ti kabusor iti Villa

IMPORMER A BARIO KAPITAN, MAYSA PAY, DINUSA TI NPA

Bello, panagipangta iti seguridad ken biag ti sumagmamano a kabarioanna ken panangibaon kadagiti bumario nga ipulong a sigud kenkuana ti aniaman nga impormasion a mangngegan ken makita panggep iti tignay ti NPA ken rebolusionario a masa.

"Gamgamgamen pay ni Adzuara ti daga ti sumagmamano a pamilia ti mannalon iti barioda.

"Sakbay a dinusa, ni Adzuara ket namin-ano a kinatungtong ken binallaagan ti NPA kanaig iti maul-ulit a panagipulongna iti kabusor. Ngem nagtultuloy latta ti kontra-rebolusionario nga aktibidadna. Pammaneknek a maysa a napeklan nga impormer ti AFP, lumablabaan iti Demokratiko a Gobierno ti Umili."

ITI MAYSA PAY A PASAMAK, dinusa dagiti hukbo ti NPA ti maysa pay nga impormer a sibilian iti Barangay Dicomay Dos, Jones, idi Hulio 4, 1999. Ni Ben Dulnuan ket dinusa ti maysa nga iskward gerilia ti NPA.

Ni Dulnuan ket napaneknekan ti Pangukuman ti Umili a nagipulong ken nag-gayd kadagiti tropa ti 21st IB PA a nakagapuanan iti pannaka-ambus ti maysa a yunit ti NPA. Natay ditoy ni Cesario "Ka Deo" Piesa, edad 49, idi Enero 30, 1998. Agag-agum met ni Dulnuan kadagiti daga dagiti umili iti sitioda a Dibulod. **B**

Panggep iti Panagburis

Ania ti buris?

KUNAENTAYO NGA AGBURIS ti maysa a tao no nadanum ken nadardaras ngem iti kadawyan ti takkina.

Mekanismo iti bagi ti buris a mangdalus wenno mangikkat iti makapeggad a banbanag iti uneg ti tian ken bagis.

Saan koma a makapeggad ti buris, basta la ketdi ti danum a rummuar babaen ti panagtakki ket dagus a masukatan babaen ti panaginom iti danum nga adda asin ken asukarna (oresol).

Napegpeggad ti buris kadagiti ubbing, aglalo kadagiti nakuttong, wenno kadagiti saan a nasayaat iti nutrisionda.

Disenteria ti awag iti buris nga addaan buteg ken dara a laokna.

Dagiti sumaganad ti klase ken mabalin a makaigapu iti buris:

UMUNA, GOLPE, AWAN GORIGOR ken nakapsut a buris. Gapu daytoy iti nasobraan a pannangan, panagbubussog ti tian ken alerdyi iti taraon.

Maikadua, golpe, nga adda gurigorna. Daytoy ket disenteria a gapu iti bakteria, ken tipus.

Maikatlo, buris ken sarwa. Gapu daytoy iti pannakasabidong, kolera, ken gastroenteritis.

Maikapat, buris nga adda laokna a dara ken buteg. Daytoy ket disenteria a gapu iti parasitiko (amebaiasis), disenteria gapu iti bakteria, ken tipus.

Maikalima, nabayagen a buris. Gapu iti malnutrision, amebaiasis, igges ti tian, alerdyi iti gasat wenno dadduma pay a taraon, ken emosion (nakaro a panagrikna).

Ania dagiti mabalin nga aramiden para iti buris?

KITAEN KEN BIROKEN TI makagapu iti buris. Sukatan ti nairuar a danum manipud iti bagi ti pasiente. Dagiti mabalin nga ipainom a pangsukat iti nairuarna ket danum iti naganus wenno siam a bulan a niog, ken Oral Dehydration Solution (oresol).

Kasano nga agisagana iti oresol?

MANGISAGANA ITI:

uppat a baso a danum a naipaburek ken napalamiisan,
1/2 kutsarita ti asin,
1/2 kutsara ti asukar, ken
1/4 kutsarita iti baking soda (no adda).

Paglaoken dagitoy. Saan nga ipaburek ti naaramid a solution.

Ipainom ti oresol kada malpas a tumakki agingga't agsardeng ti panagburis. Mangisagana manen no kasapulan pay ti pasiente. No agsarsarua ti pasiente, saggabassit laeng ti ited, ngem pabassiten met ti baet ti tunggal panagpainom.

Ania dagiti mabalin nga ipakan iti tao nga agburis?

MAKAN A SAAN A nataba. Makan a nalaka a marunaw, kas ti inapuy ken kamote. Para kadagiti ubbing nga agsussuso, ituloy ti panagpasuso.

Laglagipen: uray no nakaro iti panagburis, saan nga isardeng ti panangpakan iti pasiente. Ituloy latta ti oresol, ngem mabalin a pakanen basta nalaka a matilmon ken awan rekado ti maited a taraon.

Ania dagiti mula a mabalin a makatulong iti panagburis?

TSAA TI ABOKADO, BAYABAS, ken kaimito ABK; tsaa ti bakir; kape ti kinirog a bagas; naata a prutas ti bayabas, kaimito, lomboy wenno saba.

No nakaro unay ti buris wenno panagsarua ti pasiente, wenno kurang unayen ti danum iti bagina, i-dekstros.

Kasayaatan ti dagus a panangagas iti agburis no: Uppat nga aldawen ti buris ti nataengan ken 24 oras kadagiti ubbing. No kasla agkurang latta ti danum iti bagi ti pasiente, uray no naaramiden ti kabaellan a panangagas. No dir-diretso ti panagsarua ken saan a makainom ti danum.

No nakapsut, nakuttong wenno saan a nasayaat ti nutrision ken sigud a masakit sakbay a nagburis. No agkumbulsion, agdelirio wenno maawanan ti puot ti pasiente. No adda laokna a dara wenno kasla nagarasawan ti bagas ti takkina.

Kasano nga aywanan ti maladaga nga agburis?

SAAN NGA ISARDENG ITI panagpasuso ti ina. Kaluban ti makmakan tapno saan a ngilawen. Siguraduen a nasayaat ti pannakaibelleng ti takki. Ipupok dagiti taraken a baboy.

Kasano a lapdan ti buris iti maladaga?

INGGANA'T MABALIN, pasusuen iti ina, saan nga ibotelia. Iti kastoy, malabanan ti ubing ti impeksion a pagtaudan ti buris.

No mangrugrugi pay laeng a pakanen ti ubing, maysa laeng a baso a makan ti ited iti tunggal maysa a lawas.

Siguraduen a nadalus ti aglawlaw ti ubing, aglalo no agkadarapen. Inggana't mabalin, saan a patumaren ti uray aniaman nga agas ti ubing, uray no bitamina dagitoy. **B**

**Yaw nga mabibbig ay nebalittag ta Ybanag nga
REBOLUSYONARYONG GABAY SA REPORMA SA LUPA.
Mekapitu ngana yaw ta serye.**

.....

REBOLUSIONARIO NGA ANNUTTULAN TA REFORMA TA DAVVUN

Mekasiam nga Parte Y VUGI IRA TA AGRIKULTURA

Seksion 1. Y ketuppall na reforma ta davvun y annusi tapenu makataddag ta baggi na y demokratiko nga gobierno na magili.

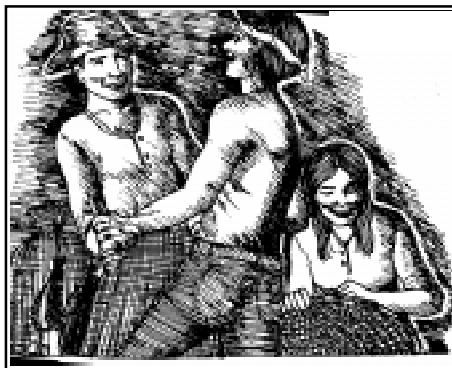
Seksion 2. Y demokratiko nga gobierno na magili onu danuri representante naw y mattuki tu vugi ta masa nga kuscheru kada panaggagapi. Y mavvugi ay kada familia onu kada balay. Awayya na nga produkto onu kuwartu y mepaga nga vugi.

Seksion 3. Danuri ira kusechero nga tangnga-nga-natangnga y panaddagga na pattolayadda, anna danuri kusechero nga nabbalin tu tangnga-nga-natangnga y panaddagan na pattolayadda kabalidda nga nangalawa tu davvun, ay mawag tu mappaga tu vugi ta agrikultura nga kagitta na lima nga porsiento (5%) na neto nga api da.

Seksion 4. Danuri ira makikusecha nga nabannayan ta panangigukag ta kanon ta davvun ay mawag tu mappaga tu vugi nga kagitta na dua nga porsiento (2%) na neto nga api da kabalidda nga nappaga tu kanon ta pakiyafuan na davvun.

Seksion 5. Danuri ira riku nga kusechero, natangnga-nga-atannang nga kusechero anna karuan paga nga makkusecha nga makakkua ta pakkusechan ira nga kasindakal na kukua na riku ira anna natangnga nga kusechero ay mawag tu mappaga tu vugi ta agrikultura nga kagitta na mafulu nga porsiento (10%) na neto nga api da.

Seksion 6. Danuri pattaraddayan na kusechero ira ay makkokontribusion kada vulan ta demokratiko nga gobierno na magili ta balor nga kagitta na dua nga porsiento (2%) na api da ta unag na kada vulan.

Seksion 7. Danuri ira kapitalista nga mannegosio ta agrikultura, bilang korporasion onu magitadday, mappaga kada ragun tu nagaddang (onu nagradu-grado) nga vugi ta nagaleran (*income tax*), mamegafu ta minimum nga mafulu porsiento adde ta singkuenta porsiento (10% - 15%) na neto nga nagaleradda, base ta tumunug nga lista:

Neto nga Nagaleran (pesos)	Porsiento nga mevugi
Maturu 5,000 adde ta 10,000	10%
Maturu 10,000 adde ta 20,000	15%
Maturu 20,000 adde ta 40,000	20%
Maturu 40,000 adde ta 80,000	25%
Maturu 80,000 adde ta 160,000	30%
Maturu 160,000 adde ta 320,000	35%
Maturu 320,000 adde ta 640,000	40%
Maturu 640,000 adde ta 1,280,000	45%
Maturu 1,280,000	50%

Seksion 8. Danuri ira trabahador ta agrikultura ay mappaga tu vinulan nga vugi nga kagitta na lima adde ta mafulu porsiento (5% - 10%) nga ammong nga sueldo nga nala ta duffun na demokratiko nga gobierno na magili onu na Bagu nga Suddalo na Magili (Bagong Hukbong Bayan). Yaw nga vugi ay tanakuan paga ta butaw nga ipagada da unyon.

Seksion 9. Awayya na laman nga meyatannang y vugi ta agrikultura nu egga ira y sigurado nga gafu, kagitta na passikan na gerra anna passuporta ira ta repyudyi (refugees*), anna y ammong nga vugi ay mawag tu arianna massobra ta doble nga gagangay nga vugi. **B**

**LIPUNAN AT
REBOLUSION A PILIPINO
NAILADAWAN**

page 24 -31

Filename:

D:\CVFILES\BARINGKUAS\BAR-7\LRPKOMIKS2.P65

RITMO TI DANGADANG

Kas bumegbeggang a gayang
sumsumyag, apoy ti gubat
iti takiag dagiti annakling-et
mangpuntirya't tarigagay
nawaya a masakbayan

Matmatam, imdengam...

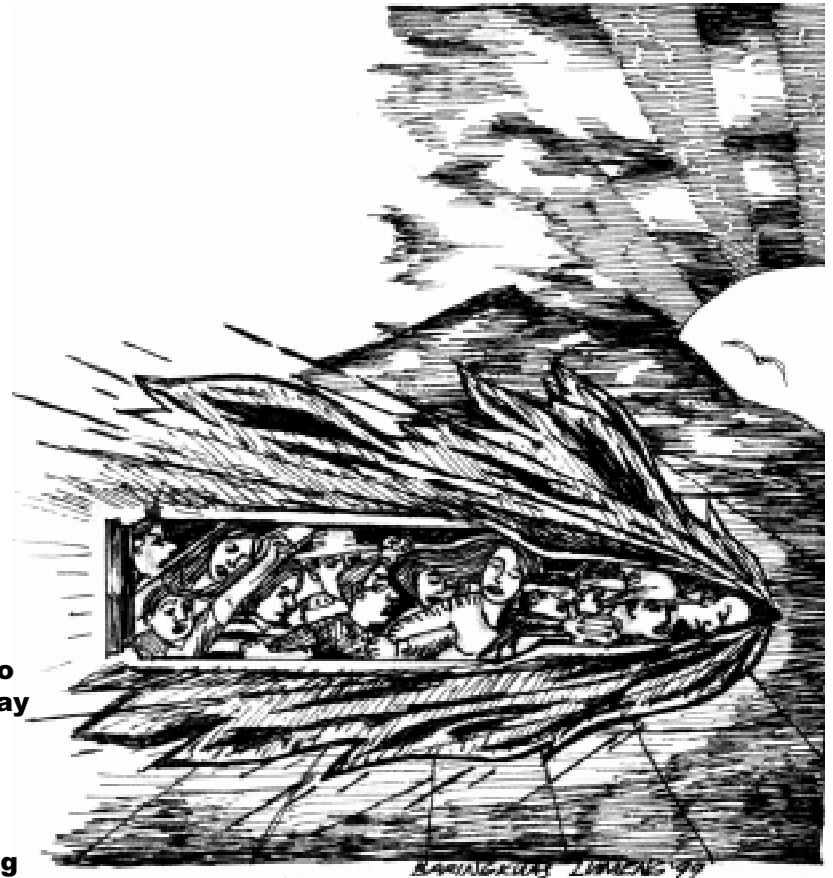
Gumilgilap riniwriw a bala
ipugpug-aw taktikal opensiba
pulpul-oyan Nalabaga a bandera
agdagangay a kired ken samiweg
ibabangon dagiti saka-saka

Makipagpanday, makipagpetpet...

di mabilang nga igam
gayang, maso, kumpay
ritmo't umili, panagbarangkuas
dalluyon a mangdumar, manggibus
iti di agsarday a didigra ken panangriro
maparparmek a dasig-mananggundaway

Annadan, tunggal addang...

Ngem ala parubrobam panaglapan
di sinsinaan dalan armado a dangadang
ikadakkel ta askaw, di kideman sirmatam
mangpuros wayawayat magungundawayan
naindaklan a puntirya dagiti mammanday
iti bumegbeggang a gayang.

Ka Ningning T. Amianan ken Ka Rimat T. Daya

TANO

